

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

co se událo od minulého úvodníku, tj. za poslední tři měsíce?

Tak především proběhla řada regionálních akcí či setkání, která organizovaly firmy, dodávající přístroje a in vitro diagnostika. Z celostátních akcí bych zmínil již druhý „Menhir prof. Masopusta“, který organizovali jeho kolegové a nástupci v čele s prof. Průšou, prim. Čepovou a vrchní laborantkou Mgr. Bunešovou. Jsem rád, že se tato akce stává tradicí, stejně tak jako již opakovaně pořádané Nejedlého Kladno.

Blíž jsou nám i další plánované akce, především XIII. celostátní sjezd naší společnosti, o kterém jsem se zmínil již minule. Bude konat ve dnech 17. až 19. září 2017 v Českých Budějovicích; všechny potřebné informace jsou dostupné na webových stránkách sjezdu: <http://www.sjezdcskb2017.cz>. Je již připraven definitivní program (bloky odborných přednášek) a neúprosně se blíží 20. květen, do kterého je třeba zaslat abstrakta posterů, do 20. června platí možnost přihlásit se za snížený registrační poplatek.

Stejně tak se blíží termín podávání přihlášek do soutěže o ceny „Za nejlepší publikaci z oboru klinické biochemie a laboratorní medicíny“ a „Za výuku a vzdělávání v oboru klinická biochemie a laboratorní medicína“ – 31. květen.

Letos proběhne vrcholné setkání klinických biochemiků Evropy – Evropský kongres klinické chemie a laboratorní medicíny EuroMedLab, a to ve dnech 11. až 15. června v Aténách. Na valném shromáždění se bude rozhodovat o dalším směřování oboru v rámci Evropy, proběhne i volba výboru EFLM. Na kongresu budou jednat výbory a pracovní skupiny EFLM, v mnohých máme své zástupce. Důležité bude i jednání o profesi „Evropský specialista v laboratorní medicíně“.

V platnost vstoupila novela Zákona č. 95/2004 Sb. o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta. Jak už jsem uvedl minule, našeho oboru se týká mj. zkrácení doby přípravy k atestaci z 5 na 4,5 roku. Česká společnost klinické biochemie bude muset (spolu s akreditační komisí) vypracovat návrh novely vzdělávacího programu v klinické

biochemii pro lékaře. Počítáme s tím, že navrheme zkrácení doby praxe na cizích pracovištích a podle požadavku Evropského sylabu upravíme povinnou praxi v lékařské genetice (dosud byla jen volitelná). V prvním květnovém týdnu se zúčastníme jednání zástupců všech oborů, navazujících na interní kmen (je jich 16). Je jasné, že kmen bude trvat 2,5 roku a kromě 2 let klinické praxe zbude 6 měsíců na práci v biochemické laboratoři.

Rovněž Zákon č. 96/2004 Sb. o nelékařských zdravotnických povoláních bude novelizován, a zdá se, že by novela měla platit od podzimu t. r. Připravili jsme definitivní podobu vzdělávacího programu v klinické biochemii pro analytiku. Doba přípravy analytiků k atestaci z klinické biochemie byla – stejně jako u lékařů – zkrácena na 4,5 roku a výrazně byla zkrácena doba stáží v laboratořích dalších odborností; kmen je společný s lékařskou genetikou a imunologií. Návrh byl již zaslán k odsouhlasení na ministerstvo zdravotnictví. Podle našich informací novela zákona zachovává všechny tři možnosti vzdělávání zdravotních laborantů (laboratorní asistent na střední škole, diplomovaný zdravotní laborant na vyšší škole a zdravotní laborant – bakalář na vysoké škole. Zda je to dobře, posuďte sami; v každém případě trvá nedostatek zdravotních laborantů, který je (vyjádřený v relativních číslech) stejně velký jako nedostatek zdravotních sester. Novinkou bude zrušení kreditního systému: kontinuální vzdělávání a jeho sledování má být věcí zaměstnavatele. Toto se bude týkat zdravotních laborantů i analytiků.

Nezanedbáváme ani odbornou činnost společnosti: vybraný kolektiv autorů připravuje aktualizaci doporučeného postupu k vyšetření u onemocnění štítné žlázy. Podařilo se prosadit další dva nové výkony: stanovení HE4, markeru karcinomu ovaria, a FGF23, významného regulátoru metabolismu fosfátů. Věřme, že postupné zavedení těchto metod zlepší prognózu žen s uvedeným zhoubným onemocněním a zajistí včasnou diagnostiku a léčbu kostní choroby nemocných se selháním ledvin a jinými osteopatiemi.

Protože se na stránkách časopisu FONS setkáme až v září, dovoluji, abych vám popřál hodně pohody o letních dovolených. Těším se na dalších akcích naší společnosti, zejména na sjezdu v Českých Budějovicích.

27. 4. 2017

Jaroslav Racek